

Några av resenärerna flankerar två av dagcentrats besökare. Gungstolen är en nödvändig möbel på Kuba.

Belenklostrets äldrecentrum

Text & Foto Helene Broms, Jan Åhman

Ur fotoboken "Cuba Sí" från en studieresa 2013

Vi inledde dagen med ett besök på Convento de Belen (Betlehemklostret) som ingår i stadsantikvariens, dvs Habaguanex' program för renovering.

Byggt som ett kloster men användes även som skola där lärarna var jesuiter men eleverna var blandade. Nunneorden Bileniterna stöttade de svagaste. 1842 lämnade nunnorna huset och det övergick till att bli en jesuitskola där bl a Fidel Castro studerade. 1992 brann klostret och 1994 överlämnades ruinerna till stadsantikvarien. Delar av det gamla huset byggdes upp och bottenvåningen används nu till dagcentrum för gamla.

Levnadsåldern för de gamla på Kuba är längst i Latinamerika. Medellivslängden är 78 år. Kvinnor har pensionerats vid 55 år, men pensionsåldern höjdes för några år sedan till 60 år. På konventets övervåning finns förskola för barn mellan 1-5 år och ett "historiskt" klassrum. I förskolan går bl.a. barn till personalen på stadsantikvariekontoret. Personaltäthet: En personal per fem barn. Här har man egen sjuksköterska, och utbildad kock. Vi kunde inte besöka förskolan eftersom övervåningen var stängd. Rummen måste repareras och

rengöras med klor efter alla läckor som uppstått under skyfallen de senaste veckorna.

Vid orkanen 2012 kollapsade det tekniska systemet i Gamla Havanna och även konventet skadades. Stora problem med gamla och dåliga byggnader. Palats som byggts för ett hushåll kanske i dag innehåller 50 hushåll. Det plus omväxlande regn och stark sol gör att husen inte håller. "Det handlar om vår mest akuta fråga, bostadsfrågan!" Palatsen byggdes en gång för en överklassfamilj var. På 30-talet började ägarna flytta till nya högklassiga förorter. I de hus som de lämnade flyttade flera fattiga familjer in som hyresgäster. Stadsreformen 1960 överförde äganderätten till alla hyresbostäder till de som bodde i lägenheten (ej de med kollektivt boende). Hyran får inte överstiga 10 procent av familjeöverhuvudets inkomst.

De allra flesta äldre bor hemma i sin bostad, ofta delad med något barn med familj. För äldre som bor ensamma och som inte klarar det finns ålderdomshem, med för våra förhållanden mycket låg standard i rum för två till tre personer. På senare tid, men den höga andelen förvärvsarbetande kvinnor har behovet av särskilda

forts sid 5

forts från sid 4

bostäder för äldre aktualiserats. I Gamla Havanna finns dels den gamla sortens ålderdomshem, dels särskilda äldreboende för ensamma eller par. De som erbjuds sådana bostäder förutsätts överlämna sin bostad till kommunen för upprustning inom ramen för Habanaguex verksamhet.

Här finns också möjlighet att läsa gymnasiekurser eller universitetsstudier. Man diskuterar Gamla Havannas upprustning.

Det finns 547 gamla inskrivna på dagcentrat som har tolv anställda. I Gamla Havanna finns sju liknande dagcentra men de är något mindre.

Vi beundrade centrats stora grönskande innergård med skuggande pelargångar och guiden visade hur regnvattnet samlades in i stora cisterner för att användas till tvätt och vattning.

Program på Belens Äldrecentrum

08.30-09.15	gymnastik på torget
09.15-10.15	möte och eftertanke
Måndag:	historiska frågor
Tisdag:	naturmedicin
Onsdag:	olika kulturutövare kommer på besök
Torsdag:	utbildning och folkbildning
Fredag:	katolsk mässa för de som vill, fritid, fika dominospel

Verksamheter i 17 olika verkstäder

Måndag:	dans
Tisdag:	kokkonst, matlagning
Onsdag:	naturmedicin, bildkonst och pappermaché
Torsdag:	körsång, studiecirkel t ex om Jose Marti
Fredag:	verknings, knyppling, affischtillverkning, teater, lapptäcken, läderverkstad, måla och teckna, origami.

